

POLAGANJE MATURE

Kako da deca najbolje iskoriste preostali mesec dana do polaganja?

Sigurno i odrasli i deca su zabrinuti jer ih očekuje nova životna situacija.

Korisno je napraviti mali zajednički kućni plan : da bi se došlo do cilja- **uspešno** polaganje ispita dobro je proveriti „početno stanje“ – šta je dete do sada savladalo , kakav tip grešaka pravi ? Da li greši brzopleto na lakim, jednostavnim zadacima ili nisu dovoljno detaljno savladane neke oblasti.

Ako su brzopleti – pomaže da povremeno pravite kućno polaganje – izaberete slučajnim izborom iz zbirke 20-tak zadataka i zamolite dete da ih radi 2 sata u tišini. Verovatno će uraditi ranije. Neka par minuta napravi pauzu slobodno razmišljajući o stvarima koje nemaju veze sa testom. Zašto? Ponekad kada rešavamo zadatke ponašamo se kao da se vozimo u vozu po šinama , pogrešimo i kad neposredno posle rada proveravamo šta smo uradili, događa se da previdimo sopstvene greška, jer kao da se krećemo po onim istim šinama i ponavljamo gređšku. Zato služi ta kratka pauza-Ne sme biti predugačka, jer ćemo onda gubiti vreme da ponovo udjemo u problem.

Kako da sama deca primete da im je pala koncentracija tokom rešavanja zadataka. Ako počnu da primećuju sve šta se dešava oko njih, čuju zvuke, znači da nisu potpuno koncentrisani na zadatke. I šta im preostaje - minut da udahnu vazduh, i da se vrate nekoliko koraka unazad i provere kako su rešavali zadatak.

Brzopletost se rešava i „predjenom kilometražom – što se više provežba zadataka, to će biti bolji u rešavanju. Ponekad deca dok vežbaju koriste digitron, a njega neće biti na polaganju, pa mogu pogrešiti najobičniju računsku operaciju.

Svi ponekad pravimo greške, ali je važno da decu naučimo da „love „sebe u greškama i isparavaju ih. „Znam da ponekad previdim cifre, pogrešno podpišem brojeve, onda ću da dva puta pročitam zadatak i samog sebe pitam Šta se od mene traži u ovom zadatku, i šta mi je sve potrebno od podataka da bih našao odgovor. I tek onda rešavam zadatke.

Zašto zadaci po slučajnom izboru za proveru, a ne po oblastima? Pretpostavljamo da su u ovom trenutku provežbane sve oblasti. Kada se rešavaju u jednoj oblasti zadaci onda nam to pomaže jer se na sličan način rešavaju. Kada dajemo raznovrsne zadatke imaćemo realniju sliku o tome šta je savladano, jer se u kratkom vremenu prolaze različite oblasti.

Najbolje uče oni koji znaju šta ne znaju!

Zajedno sa detetom razgovarajte o tome šta mu pomaže da dođe do svog cilja, a šta ga ometa. ne zaboravite da na listu ometajućih faktora stavite telefon, fejsboouk., prekidanje rada zbog sms-a i slično.

Podsetite ih na školske urbane legende: neki drugari će voleti da se hvale na primer da ništa ne uče, a da sve znaju. To je sigurno nemoguće.,

Razgovarajte sa detetom o gradivu koje uče šta je tu smisljeno, pitajte ih šta im je besmisleno, pokažite razumevanje da su im interesovanja drugačija od onoga što uče. Prelistavajte lektiru zajedno podsetite se gramatičkih pravila i neka roditelji nauče nova zajedno sa detetom. Tako ćete i ovu situaciju deliti.

- Da li treba da uče po ceo dan ili je efektivnije da prave pauze, izađu da se poigraju, bave sportom, druže sa vršnjacima?

Naravno da dan mora da bude uravnotežen: koncentrisano učenje, dovoljno vremena za odmor, zabavu, san, boravak na vazduhu.

Najvažnije ih podržati da kada uče to rade za stolom, bez televizije, muzike, telefona, jer će postići bolje rezultate u kraćem vremenu.

Važno je da imaju odgovarajući vremenski raspored učenja – kada uče i koliko planiraju da će preći zadataka.

Čvrsto vreme onemogućava situacije odlaganja počinjanja učenja, kada se ceo dan provede u pripremi za učenje, obavljanju „neodložnih poslova, napadima gladi, žedji i slično“ i na kraju dana, dete je umorno, iscrpljeno, a ništa nije naučilo!

- Kako deca i roditelji treba da se odnose prema činjenici da je ove godine zapravo prvi put uvedena mala matura, treba li to da shvate kao strah od nečeg novog ili se zapravo stvar suštinski ne menja, jer znanje je prevladajući faktor bilo a ostaje i sada?

Interes učenika i roditelja je da jedini kriterijum uspešnosti bude znanje. Kontrolisani uslovi polaganja, jedinstveni za sve to omogućavaju. Ne treba da postoji briga oko “nepoznatih” zadataka sve su to zadaci iz školskog programa .Ovo je dobra poruka da se savladavaju različite oblasti , i ne uče zadaci napamet. To što će provesti vreme u pripremanju za polaganje mature, koristiće im u srednjoj školi, jer će ovako učvrstiti svoje znanje i biti spremniji, barem ove godine u maternjem jeziku i matematici, za nastavak školovanja.

- Decu verovatno najviše buni činjenica da neće svi zadaci biti isti kao u zbirkama koje oni imaju. Šta možemo reći i savetovati o tome?

- Takođe ih sigurno plaši i što maturu neće polagati u školi već u nekim velikim halama. **Kako da se izbore s tim osećajem, kako da im roditelji pomognu da savladaju tu tremu?**

Važno je da odrasli ne pojačavaju tremu. Sve što možemo da uradimo je da im dajemo podršku tokom učenja. Sopstvene roditeljske strahove i panike da li će imati dovoljno poena za upis u željenu školu sada detetu nisu potrebni, ni konstruktivni.

Ali ih možemo pripremiti na moguće situacije:

Ne znam šta ima lošiji efekat kada pogledaju test i pomisle ovo je lako ili kada vide test i učini im se da ništa ne znaju.

Zato razgovarajmo sa njima o obe situacije. Ako im se čini da je lako. Možda i jeste, ali ako im je Ministarstvo dalo dva sata vremena da to rade onda sigurno ima i razloga i zato tražite od njih da iskoriste najveći deo vremena, da bi izbegli greške zbog brzopletosti. Važno je da se dobro pročita zadatak, razmisli i tek onda bira odgovor!

Ako im se učini da je teško, neka malo sačekaju i ponovo polako pročitaju zadatke dva sata je dovoljno vremena i za polčetak urade onaj kojiim je najlakši, pa one teške ostave za kasnije! Kako budu rešavali zadatke, tako će se prisećati i onoga što su učili. Neka deca ne vole da su dugo u neprijatnoj situaciji, pa žure da što pre završe, ako je vaše detet takvo dogovorite se da ispoštuje bar dve trećine zadatog vremena.

- Koliko im je od pomoći to što su imali probno polaganje? – svako provežbavanje buduće situacije pomaže, sigurno i svim učenicima koji su učestvovali tokom školovanja u takmičenjima može da bude lakše u ovoj situaciji.

- I na kraju: večno pitanje privatni časovi da ili ne, odnosno kada eventualno da a kada nikako ne?

Odgovor na ovo pitanje zavisi od toga koliko je naše dete do sada bilo samostalno i disciplinovano, motivisano za učenje. Velikom broju učenika je potrebna dodatna podrška jer nisu samostalni i motivisani za učenje. Individualan pristup sa nastavnikom prija nekoj deci, slobodniji su da pitaju i priznaju šta ne znaju. Posle probnog maturalnog, i kućnih provera imaće roditelj informaciju o detetovom postignuću. I naravno treba da smo svesni kako uči naše dete kampanjski ili sistematski. Verovatnije će kampanjcima trebati pomoć da oblasti koje nisu redovno učene svalada!